

KABINET, GEEN SPEELGOEDHAMER MAAR EEN MOKER S.V.P!

De aanpak van de coronacrisis stemt allerm minst tot tevredenheid en heeft ons in een perspectiefloze gedeeltelijke lockdown geloodst. We zien een onzeker acterend kabinet dat blindelings de adviezen van het Outbreak Management Team (OMT) volgt en het crisismanagement sterk politiseert.

Merkwaardigerwijs staat het kabinet niet open voor adviezen van andere experts, zoals die van het zogenaamde Red Team. Een team van 15 wetenschappers uit verschillende disciplines, ondersteund door een netwerk van circa 100 deskundigen. Volgens hen wordt het tijd voor een koerswijziging.

Het is zorgwekkend dat ziekenhuizen ook in de tweede golf het al snel niet meer aankunnen en dat we wederom moeten terugvallen op onze oosterburen. Er is te veel bezuinigd in de zorg en de beschikbare capaciteit is niet afgestemd op complexe crisissituaties. Defensiesteun is slechts in beperkte mate mogelijk, omdat ook de krijgsmacht de laatste decennia tot op het bot is uitgekleed. Voorts zijn het testen en het bron- en contactonderzoek nog steeds niet op orde en de regionale aanpak heeft niet goed gewerkt. De coronamelder is te laat geactiveerd, de coronawet wacht nog op behandeling in de Eerste Kamer en de onlangs gepresenteerde routekaart biedt weinig houvast. Veel coronamaatregelen zijn verwarrend en arbitrair en leiden tot steeds meer weerstand in de samenleving. Ook toezicht en handhaving schieten te kort. De politie piept en kraakt in haar voegen en de boa's zijn inmiddels vleugellam geworden door het Grapperhaus-effect.

De adviezen van het OMT hebben niet het gewenste resultaat opgeleverd. De aanbevelingen komen veelal te laat, waardoor beslissers achter de feiten aanhollen. De mondkapjesdiscussie is daarvan een treffend voorbeeld. Het kabinet is na de zomer de regie kwijtgeraakt en werkt sinds 3 juli niet meer vanuit een herkenbare crisisstructuur. Er is geen heldere visie en strategie, de crisiscommunicatie bereikt niet alle doelgroepen en er worden pleisters geplakt wanneer het fout gaat. Burgemeesters kijken machteloos toe en weten met hun ambtenarenapparaat op lokaal niveau evenmin het tij te keren. Er is nauwelijks zelfreflectie en al snel wordt met een beschuldigende vinger gewezen naar de samenleving. De besmettingscijfers blijven stijgen tot al meer dan 9000 per dag en dat wijt men voornamelijk aan het ongedisciplineerde gedrag van de bevolking. Wat de overheid dan nog rest is sterker inzetten op repressie. Een zwaktebod waartoe inmiddels in het veiligheidsberaad is besloten.

Na 8 maanden ploeteren wordt het de hoogste tijd dat Mark Rutte en Hugo de Jonge hun oren te luisteren leggen bij het Red Team. Dit team maande in juli het kabinet al tot snelheid en daadkracht. Dat was toen aan dovemansoren gericht. Ook uit diverse gesprekken met het RIVM en het ministerie van VWS bleek geen behoefte aan advies van derden. De laatste weken zien we het Red Team bezig met een mediaoffensief. Zij pleiten voor een strakker regiem in de crisisaanpak en hebben op 22 oktober het rapport 'Voorkom de derde golf' aangeboden aan het kabinet. Sluit de scholen, waar steeds meer besmettingshaarden plaatsvinden voor enkele weken, bescherm de ouderenpopulatie zo effectief mogelijk, zet vaker sneltesten in, leer van landen waar het goed gaat en besluit zo snel mogelijk tot een volledige lockdown om erger te voorkomen. Het Red Team vindt Ab Osterhaus en vele crisisexperts aan hun zijde. Tot nu toe heeft de premier slechts één suggestie van het Red Team overgenomen en dat is de metafoor van 'de hamer en de dans'. Dat is een goed begin, maar gebruik dan in de crisisaanpak geen speelgoedhamer, maar een moker en dans niet de vrolijke cha cha cha met het virus, maar kies voor de strakker georkestreerde 'wals'. Slechts dan krijgen we het virus onder controle en is er weer perspectief voor een meer open, gezonde en veilige samenleving in 2021. Iets waar we met z'n allen naar snakken.